

TERMENI DE REFERINȚĂ
pentru achiziționarea serviciilor de audit pentru verificarea eligibilității
cheltuielilor

Proiectului „Archeodanube: Parcurile arheologice din zonele urbane ca instrument de dezvoltare locală durabilă”, finanțat din fondurile UE, în cadrul Programului Transnațional Dunărea, al 3-lea apel de proiecte

---

Cuprins

1	INTRODUCERE	3
2	OBIECTIVE ȘI CONTEXT	3
3	STANDARDE ȘI ETICĂ	4
4	CERINȚE PENTRU CONTRACTANT	4
5	DOMENIUL DE APLICARE	4
5.1	CONTRACTELE ȘI RAPOARTELE FINANCIARE ACOPERITE DE PREZENTELE TERMENI DE REFERINȚĂ	4
5.2	CONDIȚII DE ELIGIBILITATE A CHELTUIELILOR	5
6	PROCESUL ȘI METODOLOGIA DE VERIFICARE	5
6.1	PREGĂTIREA VERIFICĂRII.....	5
6.2	ÎNTÂLNIRE PREGĂTITOARE, LUCRU PE TEREN, REVIZUIRE DE BIROU	5
6.2.1.	<i>Contextul angajamentului, semnificația, analiza riscului, eșantionarea</i>	5
6.2.2.	<i>Lucrul pe teren / Revizuirea de birou</i>	6
6.2.3.	<i>Memo de debriefing și închidere</i>	6
6.2.4.	<i>Documentarea și Proba de verificare</i>	6
6.3	RAPORTARE	6
6.3.1.	<i>Structura și conținutul raportului</i>	6
6.3.2.	<i>Constatări și recomandări privind verificarea cheltuielilor</i>	6
7	ALTE CHESTIUNI	6
7.1	SUBCONTRACTARE	6

1 Introducere

Prezentul document reprezintă termenii de referință („ToR”) în baza cărora Autoritatea Contractantă este de acord să angajeze Contractorul (Controlorul) să efectueze verificarea eligibilității cheltuielilor aferente raportate de Autoritatea Contractantă. În sensul actualului ToR, Contractorul desemnat este un organism selectat în mod oficial de către Autoritatea Contractantă pentru a efectua verificarea cheltuielilor suportate de Autoritatea Contractantă.

Acolo unde în aceste Termeni de referință este menționată „Autoritatea Contractantă”, aceasta se referă la Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului Municipal Chișinău.

Prezentele termeni de referință vor deveni parte integrantă a contractului încheiat între Autoritatea Contractantă și Contractor.

Prezentele termeni de referință se aplică verificărilor de cheltuieli contractate de Autoritatea Contractantă și acoperă verificarea activităților și cheltuielilor aferente efectuate în cadrul Proiectului menționat mai sus, acoperind aspectele administrative, financiare, tehnice și fizice ale activității Autorității Contractante. Verificările vor asigura că cheltuielile sunt declarate în mod real, că produsele și serviciile au fost livrate și că cheltuielile respectă normele relevante ale UE, Programul Transnațional Dunărea și normele naționale.

2 Obiective și context

Contractorul este așteptat:

- să efectueze procedurile convenite, enumerate în secțiunea 6 și
- să efectueze verificări de cheltuieli în conformitate cu „Ghidul de control al Programului Dunărea pentru perioada 2014 – 2020” (<https://www.interreg-danube.eu/relevant-documents/programme-main-documents>). Ghidul de control al Programului Dunărea și orientările acestuia vor asigura aplicarea unei abordări metodologice adecvate pentru verificarea cheltuielilor Autorității Contractante. Eligibilitatea cheltuielilor, inclusiv verificările ce urmează a fi efectuate de către Contractorul, este reglementată de „Manualul de Implementare al Programului Transnațional Dunărea”.
- să întocmească 2 Rapoarte de verificare a cheltuielilor pentru 2 perioade distincte: 2022, 2023.

Fiecare raport de verificare a cheltuielilor va urma regulile stabilite de Program prin Ghidul de control și anexele acestuia (Control Guidelines and Annexes), disponibile pe site-ul oficial al Programului: <https://www.interreg-danube.eu/relevant-documents/programme-main-documents>.

- Să ia în considerare Contractul de finanțare pentru implementarea Proiectului „Archeodanube: Parcurile arheologice din zonele urbane ca instrument de dezvoltare locală durabilă”, în cadrul Programului Transnațional Dunărea, ca bază pentru toate cheltuielile efectuate de Autoritatea Contractantă.

Sistemul Electronic de Monitorizare (eMS) este sistemul electronic de schimb de date utilizat de Autoritatea Contractantă în scopuri de raportare și implementare și emiterea certificatului FLC. EMS va servi drept platformă principală pentru efectuarea verificării cheltuielilor și emiterea de rapoarte de verificare a cheltuielilor de către Contractor. Accesul la eMS va fi acordat Contractorului de către organismul FLC (Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova).

Verificarea cheltuielilor înseamnă procesul de „verificări” efectuat de Contractor pentru aspecte specifice ale cheltuielilor declarate de Autoritatea Contractantă. Verificarea

cheltuielilor va fi efectuată ca o analiză de birou și lucru pe teren la locația Autorității Contractante.

3 Standarde și Etică

Contractorul va asuma acest angajament în conformitate cu:

- Standardul Internațional pentru Serviciile Conexe („ISRS”) 4400 Angajamente pentru realizarea procedurilor convenite privind informațiile financiare, astfel cum a fost promulgat de IFAC;
- Codul de etică IFAC pentru profesioniștii contabili, elaborat și emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA) al IFAC, care stabilește principiile etice fundamentale pentru auditori în ceea ce privește integritatea, obiectivitatea, independența, competența profesională și grija cuvenită, confidențialitatea, comportamentul profesional și standardele tehnice.

4 Cerințe față de Contractor

Prin acceptarea acestor Termeni de referință, Contractorul confirmă îndeplinirea a cel puțin una dintre următoarele condiții:

- Contractorul este membru al unui organism sau al unei instituții naționale de contabilitate sau de audit, care, la rândul său, este membru al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC).
- Contractorul este membru al unui organism sau al unei instituții naționale de contabilitate sau de audit. Deși această organizație nu este membră a IFAC, Contractorul se angajează să efectueze această verificare a cheltuielilor în conformitate cu standardele și etica IFAC stabilite în aceste Termeni de referință.
- Contractorul este înregistrat ca auditor statutar în registrul public al unui organism public de supraveghere dintr-un stat membru al UE, în conformitate cu principiile de supraveghere publică stabilite în Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului (acest lucru se aplică auditorilor și firmelor de audit cu sediul într-un stat membru al UE)¹.
- Contractorul este înregistrat ca auditor statutar în registrul public al unui organism public de supraveghere dintr-o țară terță, iar acest registru este supus principiilor de supraveghere publică, astfel cum sunt stabilite în legislația țării în cauză (aceasta se aplică auditorilor și firmelor de audit bazate pe într-o țară terță).
- Auditorul(ii) Contractorului se regăsește în lista auditorilor instruiți pentru efectuarea misiunilor de verificare a cheltuielilor în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Transnațional Dunărea 2014-2022.

5 Domeniul de aplicare

5.1 Rapoartele Financiare acoperite de prezentele Termeni de referință

Certificatul FLC este documentul emis de Contractor Autorității Contractante care conține suma cheltuielilor verificate și validate pentru perioada de raportare în cauză. Prin emiterea

---

¹ Directivă 2006/43 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul statutar al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor Consiliului 78/660/CEE și 83/349/CEE și de abrogare a Directivei Consiliului 84/253 CEE.

acestui document, Contractorul declară legalitatea și regularitatea cheltuielilor la normele UE, Programului Transnațional pentru regiunea Dunării și naționale.

5.2 Condiții de eligibilitate a cheltuielilor

Eligibilitatea cheltuielilor, inclusiv verificările ce urmează a fi efectuate de către Contractor, este reglementată de „Manualul AT al Programului Transnațional Dunărea” (<https://www.interreg-danube.eu/relevant-documents/documents-for-project-implementation>).

6 Procesul și metodologia de verificare

6.1 Pregătirea verificării

Ghidurile de control al Programului Dunării elaborate la nivel de program vor asigura aplicarea unei abordări metodologice adecvate de către Contractor la verificarea cheltuielilor Autorității Contractante. Orientările pentru controlul în cadrul Programului Dunărea trebuie să sprijine verificarea cheltuielilor de către Contractor.

Contractorul va pregăti verificarea cheltuielilor și va conveni asupra calendarului de realizare a verificării cheltuielilor, în special în ceea ce privește munca de teren (dacă este cazul) (a se vedea secțiunea 6.2. pentru intervalele de timp maxime aplicabile).

Autoritatea Contractantă se va asigura că documentele justificative relevante, precum și personalul cheie sunt disponibile în timpul verificării.

6.2 Întâlnire pregătitoare, lucru pe teren, revizuire de birou

În sensul acestor Termeni de referință, Contractorul va efectua verificarea cheltuielilor pe baza Raportului de progres al Autorității Contractante, completat de Autoritatea Contractantă în eMS. Luând ca referință Raportul de Proiect, Contractorul verifică cheltuielile declarate de Autoritatea Contractantă în eMS, pe baza facturilor sau documentelor contabile de valoare probantă echivalentă, verifică livrarea produselor și serviciilor prestate, soliditatea cheltuielilor declarate și conformitatea acestor cheltuieli cu normele UE, ale programului și normele naționale relevante.

Lucrarea pe teren sau evaluarea documentară va începe imediat cu disponibilitatea Raportului Autorității Contractante în eMS (adică partea narativă, partea financiară, documentele justificative și alte informații relevante). Contractorul va pregăti 2 rapoarte de verificare a cheltuielilor în eMS, fiecare raport separat conținând următoarele modele de raportare:

- Lista de verificare FLC pentru proiectele AT;
- Certificat de prim nivel de control (Certificat FLC);

precum și alte documente (la necesitate), conform orientărilor și Ghidului de control al Programului Dunărea pentru perioada 2014 – 2020.

6.2.1 Memo de debriefing și ședință de închidere

La sfârșitul lucrărilor de teren sau al analizei de birou, Contractorul trebuie să pregătească o notă de informare, să organizeze o întâlnire de închidere cu reprezentanții Autorității Contractante pentru a discuta constatările, să obțină comentariile sale inițiale înainte de finalizarea raportului de verificare a cheltuielilor (listă de verificare FLC pentru proiecte AT și Certificat FLC) și transmiterea acestuia prin eMS.

6.2.2 Documentare și dovezi de verificare

Dovezile care se utilizează pentru efectuarea activităților și a testelor de verificare a cheltuielilor aferente sunt toate informațiile financiare și nefinanciare, care fac posibilă examinarea activităților declarate și a prețului solicitat, așa cum sunt prezentate în Raportul de progres al Autorității Contractante completat de către Autoritatea Contractantă în eMS.

Autoritatea Contractantă documentează aspecte care sunt importante în furnizarea de dovezi pentru a susține raportul constatărilor de fapt și dovezi că lucrările au fost efectuate în conformitate cu Ghidurile de control al Programului Dunărea pentru perioada 2014 – 2020, ISRS 4400 și prezentele Termeni de referință.

6.3 Raportare

6.3.1 Structura și conținutul raportului

Raportul de verificare a cheltuielilor emis de Contractorul va consta din următoarele modele:

- Lista de verificare FLC pentru proiectele AT,
- Certificatul Primului Nivel de Control (FLC),

precum și alte documente (la necesitate), conform orientărilor și Ghidului de control al Programului Dunărea pentru perioada 2014 – 2020.

Certificatul FLC este generat automat de eMS. Limba de raportare care va fi folosită de Contractor este engleza.

Reemiterea Certificatului FLC de la Contractor poate fi solicitată de către Autoritatea Contractantă în următoarele cazuri:

- a.) Cheltuielile neeligibile au fost incluse în Certificatul FLC
- b.) Cheltuielile au fost declarate pe linie bugetară sau pachet de lucru greșit
- c.) Au fost comise greșeli în raportarea tipurilor specifice de cheltuieli
- d.) Sumă suspectă sau care nu corespunde cheltuielilor a fost inclusă în Certificatul FLC

6.3.2 Activități și constatări și recomandări aferente verificării cheltuielilor

După încheierea procesului de verificare, Contractorul va emite Certificatul FLC în eMS pentru a dovedi că cheltuielile au fost validate.

Lista de verificare FLC pentru proiectele AT este obligatorie pentru a fi utilizată de către Contractor în eMS. Lista de verificare FLC conține cerințele de eligibilitate și, de asemenea, documentele justificative necesare pentru verificarea cheltuielilor.

EMS generează Certificatul FLC și Lista de verificare FLC, care pot fi tipărite și salvate în eMS.

7 Alte chestiuni

7.1 Subcontractare

Contractorul nu va subcontracta fără autorizarea prealabilă scrisă din partea Autorității Contractante.